

KTH Universitetsförvaltning

Protokoll

CSG - Tema arbetsmiljö nr 1/09 12 mars 2009

Närvarande;

Ledamöter:

Anders Lundgren, (Ordförande),
Leif Svanblom (sekreterare),
Annica Fröberg (personalchef),
Jan Johansson (SEKO),
Ann Fylkner (Saco),
Rikard Lingström (Saco),
Inger Bergman (ST),
Rose-Marie Lövenstig (ST),
Monica Löwén (HSKO),
Jan Hölcke (HSKO),
Therese Thiel (THS)

Övriga:

Anna Vogt, PSG

Lotta Gustavsson, PSG

1) Rikard Lingström (RL) valdes att justera protokollet.

2) Dagordningen godkändes efter tillägg till övriga frågor. Punkt 6 ändrades till Information om personalekonomiskt uppföljningsinstrument.

3) I föregående protokoll diskuterades brister i kemikaliehantering på Bio. Miljöhandläggaren och huvudskyddsombudet tar förnyad kontakt.

4) Rapporter

- Leif Svanblom (LS) anmälde arbetsskadestatistik. 19 anmälningar har inkommit hittills under år 2008. Vi nästa möte redovisas totala antalet arbetsskador/tillbud. Det konstaterades att en stor del av anmälningarna rör färd.

-LS rapporterade att en uppdaterad version av "Delegering av arbetsuppgifter gällande arbetsmiljön" har skickats ut till KTH:s skolchefer. Se bilaga A.

5) Arbetsmiljöplaner (AMP)

Anna Vogt rapporterade om skolornas inlämnade arbetsmiljöplaner. Sex av elva skolor har lämnat in arbetsmiljöplaner. AL poängterade att dessa skall sammanställas och inlämnas minst var 12:e månad. I de AMP som lämnats in kan inte ses något gemensamt problem som mer än att stress och oro är gemensamt för ett par skolor. Exempel på arbetsmiljöproblem som har identifierats är otillräckligt fastsatta gasflaskor, oro, stress och lokalbrist. Mötet diskuterade Rektors prioriterade arbetsmiljöfråga. Någon som inte finns för 2009. En sådan har en pedagogisk funktion genom att lyfta fram och belysa ett problem och därigenom påskynda lösning/aktivitet.

6) Personalekonomiskt uppföljningsinstrument

Anna Vogt betonade att instrumentet är ett stöd i första hand för att fullgöra sina lagstadgade åtaganden arbetsmiljö, jämställdhet och likabehandling, och i andra hand ett instrument för att lyfta fram personal- och arbetsmiljöfrågor. Målgruppen är i första hand skolornas personalfunktion. Lagstadgade krav på handlingsplaner skall beaktas i instrumentet fr a Jämställdhetsplaner, Likabehandlingsplaner och Arbetsmiljöplaner. RL påpekade att dokumentet skall samverkas enligt Samverkansavtalet. Lotta Gustavsson (LG) menade att instrumentet skall kunna följa med delegationsordningen ner i organisationen. Vid nästa möte tas frågan upp varför det brister i återrapporteringen.

7) Övriga frågor

-Feelgoods årsrapport "Företagshälsovård KTH" presenterades av LG. Instrumentet HAL ger institutionsspecifika fynd. Rapporten visade att när HAL* genomfördes på ITM gav det ett ökat tryck på arbetsmiljöfrågorna. KTH:s anställda nyttjade fler läkartimmar än tidigare år. Rehabiliterade personer var konstant men varje person behövde fler timmar.

HAL är inte en obligatorisk modell för hur skolan tar sig an hälso- och livsstilsfrågor. Anders Lundgren (AL) menar att det är upp till varje skola att bedöma hur man skall arbeta med dessa frågor. HAL är ett alternativ. AL konstaterade att hälsoundersökningar i gruppen > 55 år har ett stort värde på individnivå. Bilaga B

- Therese Thiel informerade om att i L-huset har brandsäkerheten inte kontrollerats på många år. Problemet skall i första hand tas upp med ABE-skolans ledning.

-Jan Johansson (JJ) menar att sal K2 Teknikringen 28 inte skall användas som lärosal då den saknar nödutgång. JJ uppmanas att om möjligt lösa problemet med skolchefen Christoffer Leygraf.

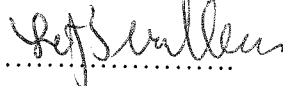
8) Nästa möte är 4 juni 2009 kl 9.30 i KTH Info-center, Drottning Kristinas väg 4.

9) Anders L avslutade mötet.

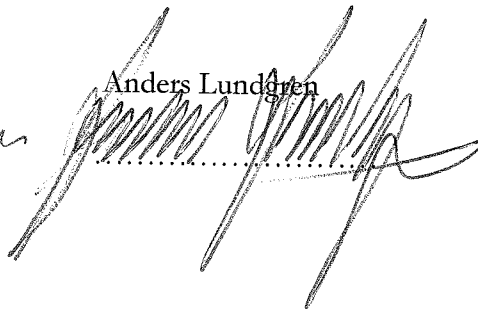
*modell för hälsokartläggning på KTH i samarbete med Feelgood.

Vid protokollet

Leif Svanblom

Anders Lundgren

Justeras

Rikard Lingström

Bilaga A

Skolchefer
Förvaltningschef

KTH Universitetsförvaltning

Personligt brev

Numrera: 1 osv Dnr V-2009-0040:1
Doss: 11

2009-02-06

Delegering av arbetsuppgifter gällande arbetsmiljön

Arbetsmiljölagen (AML) SFS 1977:1160
kapitel 1

1§ Lagens ändamål är att förebygga ohälsa och olycksfall i arbetet samt att även i övrigt uppnå en god arbetsmiljö.

AFS 2001:1, Systematiskt arbetsmiljöarbete

1§ Dessa föreskrifter gäller alla arbetsgivare. Med arbetsgivare likställs de som hyr in arbetskraft.

6§ Arbetsgivaren skall fördela arbetsuppgifter i verksamheten på ett sådant sätt att en eller flera chefer, arbetsledare eller andra arbetstagare får i arbetsuppgift att verka för att risker i arbetet förebyggs och att en tillfredställande arbetsmiljö uppnås. Arbetsgivaren skall se till att de som får dessa uppgifter är tillräckligt många och har de befogenheter och resurser och den kompetens som behövs. Dessutom skall krav i bilaga 1 uppfyllas. Uppgiftsfördelningen skall dokumenteras skriftligen om det finns minst 10 arbetstagare i organisationen.

1990 utvidgades AML:s giltighet till elever på alla stadier. KTH:s studenter omfattas av AML och studenterna har rätt att utse elevskyddsombud (benämns studerandeskyddsombud på KTH).

Arbetsgivaren har alltid kvar sitt ansvar för arbetsmiljön, även om olika uppgifter i arbetsmiljön fördelats.

Arbetsgivaren har alltid kvar:

- skyldighet att utöva tillsyn
- att tillse att åtgärder vidtas för att undanröja riskfaktorer i arbetsmiljön
- att en tillfredställande arbetsmiljö uppnås
- att tekniskt kända och ekonomiskt försvarbara åtgärder genomförs

Ytterst är rektor ansvarig för all verksamhet vid KTH. Vid KTH delegerar rektor efter en princip som innebär att de organ och beslutsfattare som organisatoriskt har pålagts vissa uppgifter får beslutsbefogenheter vad gäller dessa uppgifter.

Delegation

Uppgifter avseende arbetsmiljön inom

Skolan för?????.....

delegeras till

.....?????..... skolchef

I bilaga 2 anges vad som ingår i delegationen och förutsättningar för den. Vissa delegerande uppgifter skall vidaredelegeras. Sådan delegation skall dokumenteras och undertecknas av delegerande chef och den befattningshavare som erhåller delegationen. I den mån tillräckliga resurser eller kompetens saknas i viss arbetsmiljöfråga skall frågan skriftligen hänskjutas till den som givit delegationen.

Datum:

Datum:

Den som delegerar

Den som mottager delegationen

Rektor Peter Gudmundson

Skolchef?????.....

Bilaga 2

Delegering av arbetsuppgifter gällande arbetsmiljön innebär bland annat ansvar för att:

- tillse att gällande författningar och KTH:s interna föreskrifter tillämpliga på skolans verksamhet efterlevs
- svara för att lokala skyddsföreskrifter utarbetas och hålls uppdaterade samt att skolans anställda, gästforskare och studenter informeras
- tillse att skolans anställda, gästforskare och studenter får kunskap om hur arbetet skall bedrivas för att uppnå en god fysisk och psykosocial arbetsmiljö
- svara för efterlevnad och tillsyn över arbetsmiljön enligt föreskrift om systematiskt arbetsmiljöarbete (AFS 2001:1)
- svara för att upprätta skolans arbetsmiljö-, miljö och JML-plan och för att denna årligen lämnas till rektor
- tillse att ifylld checklista för systematiskt brandskyddsarbete, bilaga 1 (KTH:s intranät-KTH:s regelverk – blanketter – säkerhet) vid ändrade förhållanden genast lämnas till KTH:s säkerhetssamordnare. Dessutom skall den årligen lämnas in i samband med uppgifter till KTH:s årsredovisning.
- samarbeta med berörda skyddsombud och studerandeskyddsombud
- svara för att jämställdhets- och mångfaldsaspekterna beaktas inom skolans verksamhetsområde
- svara för introduktion och internutbildning av nyanställda, doktorander och gästforskare
- sörja för rehabilitering av anställda
- svara för att kostnader för en god och säker arbetsmiljö, inklusive rehabiliteringskostnader, tas med i skolans budgetarbete
- till rektor rapportera åsidosättande av gällande författningar, KTH:s interna föreskrifter och lokala skyddsföreskrifter som trots uppmaning om rättelse fortgår
- till rektor rapportera inträffad arbetsskada, sjukdom som orsakats av arbetet och allvarligt tillbud
- till rektor återrapportera vidtagna åtgärder för att förhindra återupprepning av olycka, skada eller tillbud.

För att kunna svara mot det ansvar som rektors delegering gällande arbetsmiljön innebär skall skolchef:

- kunna tillämpa gällande författningar och KTH:s interna föreskrifter som rör skolans verksamhetsområde
- genomgå den utbildning i arbetsmiljöfrågor som KTH:s personalutbildning anordnar
- avsätta erforderlig tid för arbetsmiljöarbetet
- skriftligen vidaredelegera vissa arbetsuppgifter till enhetschefer/arbetsledare/annan arbetstagare.

Bilaga 1: AFS 2001:1, Systematiskt arbetsmiljöarbete

Företagshälsovård KTH

Årsrapport 2008

KTH:s Företagshälsovårdsteam under 2008

Marianne Wistedt

Afsaneh Kanani

Anders Bayard

Agnes Robson

Marita Tirén

Margaretha Wennerstein

Bernt Jakobsson

Susanna Hultman

företagssköterska

företagssköterska

företagsläkare

psykolog och psykoterapeut

psykolog

ergonom

arbetsmiljöingenjör

kundansvarig

Allmänt

- Feelgood har under året haft ansvaret för att utveckla och administrera den strukturerade mallen för redovisning och statistik över gjorda företagshälsovårdsinsatser. Mallen är en i samverkan framtagen excel-modell där varje skola särredovisas.
- Samråd och avrapportering har skett kontinuerligt vid månadsmöten med KTH:s personalfunktion.
- Centrala Samverkansgruppen har fått rapport om HAL samt redovisning av Företagshälsovårdens årsrapport 2007.
- Gällande företagshälsovårdsavtal mellan KTH och Feelgood omfattar både basservice i form av centralt upphandlade A-tjänster och beställningstjänster, s k B-tjänster, som beställs och betalas på lokal skol- och förvaltningsnivå. Vissa B-tjänster har under året gjorts om till A-tjänster och några tjänster har dessutom tillkommit.
- Avtalet är förlängt t.o.m. den 31 dec 2009 och kan, om parterna kommer överens, förlängas ytterligare ett år.

Övergripande insatser

- Vi arbetar kontinuerligt med arbetsrelaterad sjukvård och rehabilitering.
- Medverkan vid utbildning av studerandeskyddsombud.
- Skyddsronder i allmänna lärosalar och övrigt arbetsmiljöarbete har fortlöpande genomförts under året, under ledning av Feelgoods arbetsmiljöingenjör.

- Hälsa- arbetsmiljö- och livsstilsundersökning, HAL, har utförts vid alla ITM-skolans institutioner under 2008. Hälsa-, arbetsmiljö- och livsstilsenkäten har besvarats via internet och individuell provtagning samt hälsosamtal har skett hos företagssköterskan. Motsvarande undersökning har under hösten även påbörjats vid SCI-skolans institutioner (fortsätter under 2009) enligt beställning direkt av skolan (B-tjänst). Efter grupsammanställning av enkäterna har enligt skolornas önskemål avrapportering genomförts separat för respektive institution. Hösten 2008 redovisades en samlad rapport för ITM-skolans ledning och samverkansgrupp samt vid skolans kick-off där alla medarbetare var inbjudna.
- Allmänt har vi sett ett ökat intresse för hälsa- och arbetsmiljöfrågor när man genomför Hälsa- arbetsmiljö- och livsstilsundersökningen, HAL.
- En utvärdering av HAL gjordes efter genomförandet på två skolor, ICT och ABE. Denna utvärdering ligger till grund vid KTH för beslut hur man ska gå vidare med hälsoutvecklingstjänster kommande år.

Hälsa, arbetsrelaterad problematik och rehabilitering

Företagssköterskans dagliga telefonrådgivning har i huvudsak rört arbetsrelaterade frågor och besvär. Många kommer för ett inledande samtal hos företagssköterskan för att på bästa sätt bedöma behovet av vidare konsultation hos de övriga i teamet.

Vid behov har individen fått tider bokade hos de övriga i teamet såsom företagsläkare och psykolog eller kontakt med ergonom eller arbetsmiljöingenjör. De som har angett besvär som inte bedömts ha arbetsrelation har fått rådet att kontakta annan vårdgivare.

På individnivå har företagssköterskorna arbetat med besök, samtal och konsultationer i arbetsrelaterade ärenden. Det gäller bland annat sömnproblem, stressrelaterade besvär, missbruk, mobbing, individer som känt sig stressade och i flera fall upplevt bristande stöd från handledare.

Rehabilitering har ofta initierats av den anställdes chef, som bokat tid för ett bedömningsamtal med chef och individ och ibland även personalavdelningen. En viktig uppgift har varit enskilda samtal i samband med rehabilitering och medverkan i rehabiliteringsärenden när det gäller utredningar och förslag på lämpliga åtgärder. Vid missbruksrehabilitering har företagssköterskorna haft uppföljande besök för individen i samarbete med respektive chef och företagsläkare.

Ett annat område har varit hälsovägledning för individer där man sett risker för livsstilsrelaterade sjukdomar i samband med läkarbesök eller HAL. Det har främst varit med inriktning på kost, motion, rökning och viktminskning. På gruppnivå har företagssköterskorna erbjudit information inom områdena kost, sömn och stress. (A- tjänst).

Företagssköterskorna har under hösten genomfört Hälsa- och livsstilsundersökningar, HAL på ITM skolan och startat HAL på SCI-skolan. De har också medverkat i framtagandet av HAL-rapporterna.

Företagssköterskorna har genomfört utbildningar i Första Hjälp L-ABC, på ITM skolan, ICT skolan. och två utbildningar på UF samt deltagit i en brandövning på Alba Nova (B-tjänster).

Företagsläkarens individkontakter och konsultationer i arbetsrelaterade ärenden har även under 2008 i stor utsträckning handlat om stress. Ansvariga chefers intresse och kunskap på stressområdet är mycket betydelsefullt för såväl förebyggande insatser som en lyckad rehabilitering. Doktorander tillhör en särskilt utsatt grupp med behov av extra tydligt ledarskapsstöd.

Företagsläkaren har också genomfört medicinska kontroller för personer som arbetar med hårdplaster eller joniserande strålning. (B-tjänster).

Rehabiliteringsarbetet har fortskridit bra under året. Det huvudsakliga problemet har varit arbetsrelaterad stress med utmattningssymptom som följd. Företagsläkarens samarbete med berörda chefer, som är så viktigt för att få en lyckad rehabilitering till stånd, har fungerat bra.

Företagsläkaren har också medverkat i KTH:s chefsutbildning i ämnet rehabilitering.

Rehabiliteringsstatistik 2008

- 23 personer har varit i rehabilitering hos Feelgood Östermalmshälsan under perioden.
- 8 personers rehabilitering har avslutats och de har återgått i arbete, 2 personer har avslutat sin rehabilitering med annan lösning.
- 7 personer går i rehabilitering med deltidssjukskrivning.

Fysisk arbetsmiljö & ergonomi

Skyddsronder – riskbedömningar

Företagshälsovårdsavtalets bas med A-tjänster möjliggör att Feelgood kan delta som expertfunktion vid skyddsronder, något som bör kunna gagna skolorna i deras systematiska arbetsmiljöarbete. Miljöer där riskbedömningar kan vara aktuella är, förutom allmänna lärosalar som omnämns nedan, ex.vis alla typer av laboratorier och verkstäder men även kontorslokaler och liknande. Skyddsronden kan därefter leda till att mätningar eller andra kontroller behövs, för att få underlag till förbättringsförslag. Dessa mätningar eller andra kontroller beställs av respektive skola och faller inom ramen för B-tjänster.

Under 2008 har Feelgoods arbetsmiljöingenjör övertagit ansvaret för att administrera och genomföra skyddsronder i allmänna lärosalar inom Campus Valhallavägen (numera en A-tjänst). Vid ronderna deltar även representanter från Akademiska Hus, Lokalserviceenheten och Tekniska Högskolans Studentkår. Under våren genomfördes elva sådana skyddsronder och under hösten fem. Liknande ronder kommer att upprepas årligen.

Vi har också medverkat vid skyddsronder vid bland annat ABE-, ITM- och SCI-skolan (A-tjänst)

Arbetsmiljöuppdrag

Ett antal ljudmätningssuppdrag har genomförts, bl.a. vid M-husen Brinellvägen, IT-Center Dr Kristinas väg samt Electrumlab i Kista.

Exempel på andra arbetsmiljöuppdrag är rådgivning kring hantering av hårdplaster, dokumentförstörare m.m. Vidare har belysningskontroll utförts vid bibliotekslokaler i arkitektshuset samt magnetsfältskontroll vid M-husen Brinellvägen.

Ett centralt uppdrag pågår att ta fram arbetsmiljörekommendationer i samband med om- och nybyggnation.

Sammanfattningsvis har samarbetet inom det fysiska arbetsmiljöområdet bedrivits på ett enligt vår uppfattning bra sätt, framför allt via återkommande kontakter med KTH: s säkerhets- och arbetsmiljöansvariga men även med skyddsombud och andra med arbetsmiljöintresse ute på skolorna liksom med fastighetsförvaltare från Akademiska Hus.

Genomförda HAL-undersökningar förväntas medföra fortsatta kontakter och insatser för att utveckla arbetsmiljön ute på skolornas arbetsplatser.

Arbetsplatsutformning – belastningsergonomi – belysning

Vissa av de arbetsmiljösynpunkter som beskrevs i årsrapporten från 2007 kvarstår som t.ex. den stora skillnaden i utrustningsstandard mellan de arbetsplatser som är nyrenoverade och om- eller nybyggda. Vissa skolor har höjt sin standard rejält medan andra fortfarande inte uppfyller dagens ergonomiska krav på funktionell arbetsplatsutformning.

Ergonomen och arbetsmiljöingenjören arbetar med att ta fram ett dokument med arbetsmiljösynpunkter och rekommendationer vid ny och ombyggnationer på KTH.

Många arbetsplatser har problem på grund av för mycket infallande dagsljus och dålig avskärmning eller felplacerad dataskärmar i förhållande till ljuset. Detta ger lätt upphov till både ögonbesvär och belastningsbesvär. Lokaler med stora fönsterpartier bör förses med lätt reglerbara gardiner eller persienner som på ett adekvat sätt avskärmar infallande ljus. Dessutom finns det problem i de byggnader som har automatiska markiser, vilka sköts av Akademiska Hus.

Ergonomironder under 2008 har (delvis som ett resultat av HAL-undersökningar) genomförts vid ICT-skolan i Kista, delar av SCI-skolan i Albanova, STH-skolan i Södertälje och Huddinge samt vid BIO- och EES-skolorna. Vid flera av dessa tillfällen har vi, som tillägg till ergonomiföreläsningen, också talat om vikten av egenansvar vad gäller rörelser och motion för att motverka belastningsbesvär. (A-tjänster)

På CSC-skolan har ergonomen reviderat den ergonomiinformation som läggs ut på skolans intranät, också översatt till engelska.

Många enskilda medarbetare har också hört av sig för råd och arbetsplatsbesök angående stolar, arbetshöjder, bildskärmsavstånd, belysning och glasögon. (A-tjänster)

Även i år har vi genomfört några enskilda, efterhjälpande arbetsplatsbesök på olika lab där det finns besvärliga lyft och monotona arbetsrörelser. (A-tjänster)

Förslag till förbättrad rutin för nyanställda.

Det är önskvärt med en rutin i introduktionen för nyanställda så att de får kännedom om företagshälsovårdens verksamhet och vid behov hjälp med exempelvis anpassning av arbetsplatsen, information om bildskärmsergonomi och vilka regler som gäller kring arbetsglasögon.

Psykosocial arbetsmiljö

Psykologen har primärt arbetat med stress som i många fall har koppling till otydlighet i organisation och ledarskap. Stresspatienter är ofta personer som har för höga krav på sig själva och i kombination med oklarheter i organisationen råkar de illa ut. Konflikter och konflikthantering är också ett vanligt arbetsområde.

Feelgoods psykologer har under året i samarbete med KTH genomfört chefsutbildningar kring rehabilitering, kriser liksom systematiskt arbetsmiljöarbete med inriktning mot psykosociala frågor.

Vi har också haft chefscoachning i ärenden med olika fokus:

- Att hantera en besvärlig medarbetare.
- Att handleda chefer vars medarbetare har speciella behov.
- Handledning med fokus på den psykosociala arbetsmiljön och grupp-processer.
- Arbetsgruppsutveckling med syfte att förbättra kommunikation i arbetsgruppen.

Vidare har psykologerna arbetat med bl.a. följande uppdrag:

- Psykoterapier och stödsamtal. Den övergripande problematiken har varit stress, problem med ledarskap/handledarskap samt motivationsproblem. Detta gäller i hög grad doktorander som kan tappa kraft och motivation när de inte upplever tillräckligt stöd.
- Konflikter och konflikthantering.
- Gruppcoachning.
- Avlastningssamtal för KTH:s säkerhetsgrupp tillhörande Campus Valhallavägen.

Statistik

Summerad tidsredovisning över företagshälsovårdens insatser för hela KTH gällande år 2008 biläggs detta dokument.

Total statistik för år 2008 finns i en separat bilaga.

För KTH-teamet vid Feelgood

Stockholm 2009-02-28

Susanna Hultman
Key Account Manager

Statistik KTH under perioden 1/1 – 31/12 2008
Den totala statistiken per skola och för hela KTH finns i en separat bilaga.

Sammanställning KTH 2008

SUMMERING HELA ÅRET

A-Tjänst	Läkare	F-sköt	Ergonom	Beteendev	AM-ing	ADM	Total tid
A Samråd möte adm m.m.	17,25	42	25	42,5	184	216,25	527
A.1 Konsult stöd råd	243	253	192,75	237,5	33,5	6,5	966,25
A.2 Samråd personalfunktion	0	0,5	4	1,5	0	0	6
A.3 CSG-möten 4 ggr/år	0	0	0	0	2,5	0	2,5
A.4 Konsultation SSG	0	0	0	0	0	0	0
A.5 Allm fysisk skyddsron	0	0	0	0	13	0	13
A.6 Tolka lagar m.m.	0	0	0	0	2,5	0	2,5
A.7 Snar hjälp	0	0	0	0	0	0	0
A.8 Rehabilitering	144,5	23	0	21	0	0	188,5
A.9 Ergonomisk skyddsron	0	0	15	0	0	0	15
A.10 Avlastande samtal, psykolog	0	0	0	4	0	0	4
A.11 Skyddsron allmän lärosal	0	0	0	0	18,5	0	18,5
Summa	404,75	318,5	232,75	306,5	254	222,75	1739,25
B-tjänst	6	4,5	4,5	106,7	52	0	173,7
HAL	0	449	0	0	0	0	449
HAL-rapport	0	0	0	0	38,5	23,5	62